

Quæ vero censura sive excommunicationis, sive suspensionis, sive interdicti Nostris, aut Prædecessorum Nostrorum Constitutionibus, aut sacris canonibus præter eas, quas recensuimus, latae sunt, atque hactenus in suo vigore perstiterunt sive pro R. Pontificis electione, sive pro interno regimine quorumcumque Ordinum et Institutorum Regularium, nec non quorumcumque Collegiorum, Congregationum, cœtuum locorumque piorum cujuscumque nominis aut generis sint, eas omnes firmas esse, et in suo robore permanere volumus et declaramus.

Ceterum decernimus, in novis quibuscumque concessionibus ac privilegiis, quæ ab Apostolica Sede concedi cuivis contigerit, nullo modo ac ratione intelligi unquam debere, aut posse comprehendere facultatem absolventi a casibus, et censuris quibuslibet Romano Pontifici reservatis, nisi de iis formalis, explicita, ac individua mentio facta fuerit: quæ vero privilegia aut facultates, sive a Prædecessoribus Nostris, sive etiam a Nobis cuilibet Cœtui, Ordini, Congregationi, Societati, et Instituto, etiam regulari cujusvis speciei, etsi titulo peculiari prædito, atque etiam speciali mentione digno a quovis unquam tempore huc usque concessæ fuerint, ea omnia, easque omnes Nostra hac Constitutione revocatas, suppressas, et abolitas esse volumus, prout reapse revocamus, supprimimus, et abolemus, minime refragantibus aut obstantibus privilegiis quibuscumque, etiam specialibus, comprehensis vel non in corpore juris, aut Apostolicis Constitutionibus, et quavis confirmatione Apostolica, vel immemorabili etiam consuetudine, aut alia quacumque firmitate roboratis quibuslibet etiam formis ac tenoribus, et cum quibusvis derogatoriis aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, quibus omnibus, quatenus opus sit derogare intendimus et derogamus.

Firmam tamen esse volumus absolventi facultatem a Tridentina Synodo Episcopis concessam *Sess. XXIV. cap. VI. de Reform.* in quibuscumque censuris Apostolicæ Sedi hac Nostra Constitutione reservatis iis tantum exceptis, quas Eidem Apostolicæ Sedi speciali modo reservatas declaravimus.

Decernentes has Litteras, atque omnia et singula, quæ in eis constituta ac decreta sunt, omnesque et singulas quæ in eisdem factæ sunt ex anterioribus Constitutionibus Prædecessorum

nostrorum, atque etiam Nostris, aut ex aliis sacris Canonibus quibuscumque, etiam Conciliorum Generalium, et ipsius Tridentini mutationes, derogationes ratas et firmas, ac respective rata atque firma esse et fore, suosque plenarios et integros effectus obtinere debere, ac reapse obtinere; sicque et non aliter in præmissis per quoscumque iudices Ordinarios, et Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, ac Apostolicæ Sedis Nuntios; ac quosvis alios quacumque præminentia, ac potestate fungentes et functuros, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi et interpretandi facultate et auctoritate, judicari, ac definiri debere; et irritum atque inane esse ac fore quidquid super his a quoquam quavis auctoritate, etiam prætextu cujuslibet privilegii, aut consuetudinis inductæ vel inducendæ, quam abusum esse declaramus, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus præmissis, aliisque quibuslibet ordinationibus, constitutionibus, privilegiis, etiam speciali et individua mentione dignis, nec non consuetudinibus quibusvis, etiam immemorabilibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostræ Constitutionis, Ordinationis, limitationis, suppressionis, derogationis, voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Octingentesimo Sexagesimo Nono, Quarto Idus Octobris Pontificatus nostri anno vigesimo quarto.

MARIUS Card. MATTEI, pro-datarius;

N., Card. PARACCIANI CLARELLI.

Visa de Curia

DOMINICUS BRUTI.

Loco † Plumbi.

I. Cugnioni.

254.—B. Censuræ latae sententiæ, quæ extra const. Apostolicæ Sedis adhuc in vigore sunt.

I. Censuræ (et pœnæ) in const. Pii IX. *Romanus Pontifex* 5. Kal. Sept. 1873 ob intrusionem in Sedes episcopales latae.— In ea S. Pont. abolet et annullat abusum in quibusdam regionibus invecum, quo Capitulum ecclesiæ cathedralis vacantis obsequens invitationi seu mandato supremæ civilis potestatis, ex S. Sedis concessione seu privilegio jure gaudentis nominandi et præsentandi ad sedes Episcopales in suis ditionibus vacantes, concedit et transfert in talem nominatum et præsentatum ad eandem Ecclesiam illius curam, regimen et administrationem, eamque nominatus et præsentatus sub nomine Provisoris, Vicarii Generalis aliove nomine gerendam suscipit ante exhibitionem Litterarum Apostolicarum de more faciendam, remoto proinde Vicario Capitulari, qui ex juris dispositione toto tempore vacationis ecclesiæ eam administrare et regere debet. *Addit dein pœnas.*

1. Canonicos et Dignitates, qui in nominatum et præsentatum curam ecclesiæ cathedralis ut supra concedere et transferre ausi fuerint, præter nullitatem prædictæ concessionis et translationis *excommunicationis* necnon privationis fructuum ecclesiasticorum beneficiorum quorumcumque, aliorumque reddituum ecclesiasticorum per eos obtentorum, similiter eo ipso incurrendis pœnis innodamus; . . . ipsarumque pœnarum absolutionem Nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti *specialiter* reservamus.

2. In easdem pœnas *pariter* reservatas ipso facto incurrunt nominati et præsentati ad vacantes ecclesias, qui earum curam, regimen et administrationem suscipere audent ex concessione et translatione a Dignitatibus et Canonicis ac illis, qui, deficientibus Capitulis, Vicarios deputant aut vacantes ecclesias legitime administrant, in eos peracta, necnon ii, qui præmissis paruerint, vel auxilium, consilium aut favorem præstiterint, cujusvis status, conditionis etc. fuerint.

3. Præterea nominatos et præsentatos jure, quod eis per nominationem et præsentationem forte quæsitum fuerit, decernimus eo ipso privatos.

4. Si vero aliqui ex prædictis Episcopali caractere sint insigniti, in pœnam suspensionis ab exercitio Pontificalium et interdicti ab ingressu Ecclesiæ ipso facto, absque alia declaratione incidunt, S. Sedi *pariter* (i. e. specialiter) reservatam.

5. Insuper quæcumque a sic nominatis et præsentatis in administratione vacantium ecclesiarum intrusis fiant . . . , omnino nulla . . . nulliusque valoris esse et perpetuo fore . . . declaramus. (*Act. S. Sed.* vii. pag. 401 seq.)

II. Excommunicationi Rom. Pont. *simpliciter* reservatæ præter illos, quæ supra n. 253. § ii. enumerantur, subjacent:

a) Absolvere præsumentes ab excommunicatione speciali modo Rom. Pont. reservata, sine debita facultate, etiam quovis prætextu, modo non agatur de mortis articulo. (Cfr. n. 253. § i. in fine.)

b) Missionarii ecclesiastici tam sæculares quam regulares, qui per se vel per alios, quovis titulo aut forma, mercaturæ, licet semel tantum dant operam in Indiis orientalibus, in Japonia, vel in America sive Australi sive Septemtrionali; item Superiores, qui delinquentes religiosos sibi subjectos, saltem per amonitionem illorum a locis commissi criminis, non puniverint,—ita tamen ut ab excommunicatione hac, non solum in mortis articulo, sed et alias a quovis confessario absolvi possint, si lucra ex mercatura percepta et merces per locorum Ordinarios vel Vicarios apostolicos eorumve Vicarios generales aut Provicarios in causas pias, non tamen instituto delinquentium, reapse erogaverint. Ita juxta decret. S. C. S. Off. 4 Dec. 1872, ex const. *Ex debito* Urbani VIII. et const. *Sollicitudo* Clementis IX.—Cfr. *Act. S. Sed.* vii. 317; *Coll. Prop.* n. 333–352 et supra n. 140.

c) (Ex Conc. Trid.) Usurpare vel impedire præsumens quorumcumque beneficiorum et locorum piorum bona, jurisdictiones, jura etc., anathemati tamdiu subjaceat, quamdiu hæc non integre restituerit, ac deinde a R. Pontifice absolutionem obtinuerit (Sess. xxii. cap. 11. *de Ref.*). Clericus, qui usurpationis hujusmodi fabricator seu consentiens fuerit, præter prædictam pœnam omnibus beneficiis privatus sit et ad quæcumque alia beneficia inhabilis efficiatur, et a suorum Ordinum execu-

tione, etiam post integram satisfactionem et absolutionem, sui Ordinarii arbitrio, suspendatur. (Ibid.)

III. Excommunicationem *Episcopo* reservatam incurrunt *laici* mercimonium missarum contra prohibitionem S. C. C. 25 Maji 1893 exercentes. (*Act. S. Sed.* xxvi. 56. 58.) De clericis cfr. supra n. 111. a.

IV. Excommunicationem *nemini* reservatam ipso facto incurrunt *ex Tridentino*:

a) Docere, prædicare vel pertinaciter asserere, seu etiam publice disputando defendere præsumentes, illis, quos conscientia peccati mortalis gravat, sumptioni S. Communionis, etiam habita copia confessoris, non necessario præmittendam esse confessionem sacramentalem, sed sufficere, si se contritos existiment. (Sess. xiii. *de Euch.* can. 11.)

b) Qui matrimonia *clandestina*, libero contrahentium consensu facta, vera et rata esse quamdiu Ecclesia ea irrita non facit, negant;—quique falso affirmant, matrimonia a filiis familias *sine consensu parentum* contracta irrita esse, et parentes ea rata vel irrita facere posse. (Sess. xxiv. cap. 1. *de Ref. Matr.*)

c) Raptores mulierum, eisque consilium, auxilium vel favorem præbentes (ibid. cap. 6).

d) Domini temporales vel magistratus jurisdictionem exercentes, qui quovis modo directe vel indirecte subditos suos vel quoscumque alios cogunt, quominus libere matrimonia contrahant (ibid. cap. 9).

e) Qui quomodocumque coegerint fœminam invitam, præterquam in casibus jure expressis,¹ ad *ingrediendum* monasterium vel ad *suscipiendum habitum* cujuscumque Religionis vel *ad emittendam professionem*; quique consilium, auxilium vel favorem dederint; aut qui scientes, eam non sponte ingredi monasterium aut habitum suscipere, aut professionem emittere,

¹ Hi ex cap. 18. et 19. (iii. 32.) sunt: 1. Si mulier postquam viri sui religiosæ professioni consensit, et ipsamet continentiam vovit, suspensionem in juriat voti violandi; 2. si mulier adultera, post suam conversionem, a marito non amplius recipiatur; 3. si puella, educationis vel custodiae causa, per aliquod tempus, donec nempe nuptui apta sit, invita constituatur in monasterio. (Marc. n. 1359.)

quoquomodo eidem actui vel præsentiam vel consensum vel auctoritatem interposuerint. Item ii, "qui sanctam virginum vel aliarum mulierum voluntatem, *veli accipiendi* vel voti emitendi, quoquo modo, sine justa causa, impederint." (Sess. xxv. cap. 18. *de Regular et Monial.*)

f. Magistratus, qui adversus contradictores et violatores clausura Monialium, ad instantiam Episcopi, non præbet auxilium. (Ibid. cap. 5.)

V. *Ex Tridentino sequentes suspensiones aut nemini aut Episcopo reservatæ* adhuc valent:

a) Episcopus Pontificalia in aliena diœcesi sine expressa Ordinarii loci licentia vel in personas eidem Ordinario non subjectas exercens suspensionem ab exercitio Pontificalium incurrat; sic ordinati vero ab executione ordinum sunt suspensi. (Trid. vi. cap. 5. *de Ref.*)

b) Suspensionem ab exercitio ordinum, ad beneplacitum futuri Prælati incurrat Clericus, majores ordines suscipiens cum dimissoriis Capituli (vel Vicarii Capitularis) infra annum a die vacationis Sedis episcopalis concessis; nisi arctatus fuerit ratione beneficii recepti vel recipiendi. (Trid. vii. cap. 10. *de Ref.*)

c) Ab exercitio Pontificalium per annum suspenditur Episcopus *titularis*, alterius subditum, etiam prætextu familiaritatis continuæ, absque sui proprii Prælati consensu aut litteris dimissoriis promovens ad primam tonsuram vel ad quosvis ordines. Taliter promoti vero ab executione ordinum sic susceptorum suspensi sunt, donec suo Prælato visum fuerit. (Trid. xiv. cap. 2. *de Ref.*) (Censura Ordinanti inflicta non est reservata, nisi conveniat cum suspensione ii. const. *Apost. Sed.* Romano Pont. reservata. (Cfr. supra n. 253. § v. n. ii.)

d) Suspensionem a collatione Ordinum per annum incurrat Episcopus, subditum alienum *privilegio Apostolico munitum* vi cujus a quocumque Ordinario promoveri possit, ordinans absque ejus Ordinarii testimonio de illius probitate ac moribus.—Sic ordinatus vero suspensus est, quamdiu proprio Ordinario videbitur expedire. (Trid. xxiii. cap. 8. *de Ref.*) Dicitur: *privilegio Apost. munitum*. Nam ordinans absque tali privilegio sine

dimissoriis innodatur suspensione Papæ reservata, ut supra n. 253, § v. ad iii.

e) Suspensionem ab officio et beneficio per annum (non reservatam) incurrunt Abbates, Prælati exempti et Vicarii Capitulares, clericis sæcularibus non arctatis sub quocumque prætextu sede vacante concedentes, ut ab alio, quam a proprio Episcopo ordinentur. (Trid. xxiii. cap. 10. *de Ref.*) Ita ordinatus subjacet suspensioni ut supra sub b. Ordinans vero suspensioni Papæ reservatæ ut n. 253. § v. ad iii.

f) Sacerdotes, qui (in loco ubi viget cap. *Tametsi*) absque licentia parochi proprii vel Episcopi sponsorum matrimonium conjungere aut benedicere ausi fuerint, tamdiu (ab officio sacerdotali) suspensi remanent, quamdiu ab Ordinario illius parochi non absolvantur. (Trid. xxiv. cap. 1. *de Ref. Matr.*)

g) Suspenduntur Episcopi concubinarij vel mulieres suspectas detinentes, si a Synodo provinciali admoniti, sese non emendaverint. (Trid. xxv. cap. 14. *de Ref.*)

h) Præfectæ monasteriorum vota solemnia emittentium, si de professione suarum novitiarum Episcopum ante mensem certiorum non reddiderint, incurrunt suspensionem ab officio, quamdiu Episcopo videbitur. (Trid. xxv. cap. 17. *De Regularibus.*)

i) Clerici usurpationis bonorum ecclesiasticorum fabricatores vel consentientes—ut supra ii. c.

VI. Sensus specialiter Summo Pontifici reservata, de qua supra i. ad 4.

VII. Ex Conc. Trid. ipso facto interdicuntur:

a. Metropolitanus suffraganeos absentes ultra semestre, suffraganeus antiquior residens metropolitanam ita absentem infra tres menses non denunciante Romano Pontifici, eo ipso interdicuntur ab ingressu ecclesiæ. (Trid. vi. cap. 1. *de Ref.*)

b. Interdicitur Capitulum (et Vicarius Capitularis), si infra annum Sedis vacantis, litteras dimissorias concedat Clerico non arctato ratione beneficii recepti vel recipiendi (Trid. vii. cap. 10. *de Ref.*) aut sine facultate a Sede Apostolica ad hoc obtenta.

VIII. Interdictum ab ingressu ecclesiæ Summo Pontifici specialiter reservatum. Cfr. hoc num. ad i. sub 4.

APPENDIX VI.

Decretum QUEMADMODUM S. C. Ep. & Reg. 17 Dec. 1890.

(Ap. Act. S. Sed. xxiii. 505.)

255.—Quia per hoc Decretum Episcopi speciales obligationes et facultates acquisierunt, id hic adjungendum esse putavi. In eo agitur

A. De ratione conscientie.

I. "Sanctitas Sua (Leo XIII.) irritat, abrogat, et nullius in posterum roboris declarat quascumque dispositiones Constitutiones piarum Societatum, Institutorum mulierum sive votorum simplicium sive solemnium, nec non virorum omnimode laicorum, etsi dictæ Constitutiones approbationem ab Apostolica Sede retulerint in forma quacumque etiam quam ajunt specialissimam, in eo scilicet, quod cordis et conscientie intimam manifestationem quovis modo ac nomine respiciunt. Ita propterea serio injungit Moderatoribus ac Moderatricibus hujusmodi Institutorum, Congregationum ac Societatum, ut ex propriis Constitutionibus, Directoriis ac Manualibus præfatae dispositiones omnino deleantur penitusque expungantur. Irritat pariter ac delet quoslibet ea de re usus et consuetudines etiam immemorabiles.

II. Districte insuper prohibet memoratis Superioribus ac Superiorissis, cujuscumque gradus et præ-eminentiæ sint, ne personas sibi subditas inducere pertentent directe aut indirecte, præcepto, consilio, timore, minis aut blanditiis ad hujusmodi manifestationem conscientie sibi peragendam; subditisque e converso præcipit, ut Superioribus majoribus denuncient Superiores minores, qui eos ad id inducere audent; et, si agatur de Moderatore vel Moderatrice Generali, denunciatio huic S. Congregationi ab iis fieri debeat.